

JURIDISKA FAKULTETEN
vid Lunds universitet

Frida Nielsen

Hur rimmar rättssäkerhet med ridsport?

LAGF03 Rättsvetenskaplig uppsats

Kandidatuppsats på juristprogrammet

15 högskolepoäng

Handledare: Sandra Ahrén

Termin: HT 2023

Summary

The following essay deals with the Swedish Equestrian Federation and the legal principles of due process applied in its decisions. To gain a better understanding of what due process entails, the essay will initially outline the Swedish due process principles applied in a court of law. Subsequently, the essay will address the purpose by utilizing the presented material.

The equestrian world has previously been isolated from the outside world, but recently, various issues have gained public attention, particularly related to sexual abuse, the welfare of horses, and abuse of power. The focus is on the Swedish Equestrian Federation and their inadequate efforts in ensuring due process. The purpose of the essay is to critically examine due process within SvRF by investigating whether formal due process principles are applied and whether they align with the general principles of regular courts.

Sammanfattning

Följande uppsats behandlar det svenska ridsportförbundet och vilka rättssäkerhetsprinciper som appliceras i dess beslut. För att få en bättre helhetsbild av vad rättssäkerhet innebär så kommer det inledningsvis att redogöras för de svenska rättssäkerhetsprinciper som appliceras i en domstol, för att sedan besvara uppsatsens syfte med hjälp av det material som framlagts.

Ridsports världen har tidigare varit isolerad från omvärlden men på senaste tiden har en rad problem uppmärksamrats av allmänheten, särskilt relaterat till sexuella övergrepp, hästarnas välfärd och maktmissbruk. Fokus ligger på Svenska ridsportförbundet (SvRF) och deras bristande arbete med rättssäkerhet. Uppsatsens syfte är att kritiskt granska rättssäkerheten inom SvRF genom att undersöka om formella rättssäkerhetsprinciper tillämpas och huruvida dessa överensstämmer med allmänna domstolars principer.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1. Bakgrund.....	1
1.3 Avgränsningar.....	2
1.4 Metod och material	3
1.5 Disposition	5
2. Rättssäkerhetsbegreppet	7
2.1 Lagstiftning.....	7
Rättssäkerhetsprinciper	8
Förutsebarhetsprincipen	8
Proportionalitetsprincipen.....	8
Likabehandlingsprincipen.....	9
Legalitetsprincipen.....	9
3. Organisationen	11
3.1 SvRF:s uppbyggnad	11
3.2 Ideella föreningar.....	13
3.3 Riksidrottsförbundets stadga	14
4. Presentation av fallen.....	16
4.1 Fallet om tränaren	16
4.2 Alkoholskandalen.....	17
4.3 Sexuella trakasserier mot minderåriga	18
5 Diskussion och analys.....	20
5.1 Utredningar i disciplinnämnden:	20
5.2 Juridiska utskottet samt dess inverkan i fallen:	22
5.3 Landslagsledning och dess inblandning i fallen som presenterats:	23
5.2 Fallet om tränaren:	26
6 Slutsatser	28
Bilaga A.....	30
Bilaga B.....	35
Bilaga C.....	40

Förord

Trots att denna uppsats kan ge en negativ syn på ridsportsvärlden och dess förbund så vill jag upplysa läsare att det trots stora brister kan vara en fantastisk värld att växa upp i. Man lär sig från tidig ålder att ta ansvar, inte bara över sig själv utan även för sin häst. Stallet fungerar som ett litet samhälle, det fungerar bara om alla hjälps åt och gör vad de ska. Det är ingen slump att 70% av Sveriges kvinnliga chefer har en bakgrund i stallet för det är som en hästskötare sa till mig när jag var yngre;

”Klarar du av att jobba med hästar, så klarar du vad som helst”

Med dessa ord i bakhuvudet har jag skrivit denna uppsats med en bruten högerhand, givetvis från en hästrelaterad skada!

Förkortningar

SvRF Svenska ridsportförbundet

RF Riksidrottsförbundet

TR Tävlingsreglementet

Young rider Ryttare mellan 18 och 12 år

HD Högsta domstolen

Brå Brottsförebyggande rådet

RIN Riksidrottsnämnden

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Ridsportvärlden har under många år levt som i ett parallellt samhälle, där regler och normer inte har varit samma som i övriga världen. Detta samhälle drivs av unga flickor men styrs av äldre män. Tills för några år sedan levde detta samhälle skyddat från omvärlden, alla visste vad som hände men ingen gjorde något. För några år sedan uppmärksammades dock ridsportvärlden av allmänheten och sedan dess har det löpande kommit ut diverse dokumentärer om vad som egentligen händer bakom kulisserna. Det handlar både om sexuella övergrepp mot minderåriga och andra former av maktmissbruk mot ungdomar.

Svenska ridsportförbundet (SvRF) är ett förbund som besitter mycket makt. Det är omöjligt att hålla på med ridsport utan SvRF eftersom de arrangerar utbildningar, tävlingar, landslagsuttagningar och sköter alla juridiska tvister som uppkommer både inom deras eget reglemente och juridik rörande moral och etik av utövarna. Eftersom det är ett så stort förbund med en bred verksamhet är det viktigt att beslut och processer sker rättssäkert för att alla ska behandlas lika. I både SvRF och i övriga världen så pratas det mer om övergrepp och maktmissbruk men trots att det har uppmärksammats så upplever jag att det fortfarande finns problem inom förbundet som man inte pratar om.

1.2 Syfte och frågeställning

Den här uppsatsens syfte är att kritiskt granska rättssäkerheten i SvRF genom att undersöka om de formella rättssäkerhetsprinciperna som används i allmän domstol även appliceras i SvRF:s organisation och på dess beslut. Analysen kommer att utreda om rättssäkerhetsprinciperna som valts i denna uppsats efterlevs i SvRF som förbund samt i ett antal beslut och domar från SvRF. Uppsatsen kommer även att undersöka vilka beviskrav som ställs på allmän domstol jämfört med beviskraven som ställs i SvRF:s juridiska

utskott och disciplinnämnd. Rättssäkerhet innebär att alla ska vara lika inför lagen och att domstolarna ska vara självständiga och inte en förlängd arm av regeringen, vilket ofta är fallet i diktaturer. I Sverige lever vi i ett demokratiskt samhälle och jag vill undersöka om de rättssäkerhetsprinciper som gäller i allmänna domstolarna tillämpas i SvRF. I flertalet fall runt om i världen har det kommit fram att idrottsförbunden har mörkat diverse maktmissbruk genom att frånse rättssäkerhetsprinciper. USA:s gymnastikförbund tillsammans med USA:s olympiska kommitté är skyldiga att betala totalt 380 miljoner dollar till amerikanska gymnaster som blivit utsatta av övergrepp av tidigare landslagsläkaren.¹ I denna uppsats kommer det bland annat att undersökas hur SvRF har hanterat både sexuella övergrepp och andra regelöverträdelser för att kunna jämföra straffen och hanteringen av dessa.

Huvudfrågan är:

- Vilka rättssäkerhetsprinciper tar SvRF hänsyn till?

För att tydliggöra analysen kompletteras huvudfrågan med följande underfrågor:

- Hur skiljer sig beslutsprocessen i SvRF:s juridiska organ från en allmän domstols beslutsprocess?
- Vilka beviskrav ställs i SvRF?
- Hur är SvRF uppbyggt?

1.3 Avgränsningar

¹ SVT sport (2021)

Uppsatsen kommer att utgå från ett svenskt perspektiv avseende rättssäkerhetsbegreppet. Rättssäkerhetsperspektivet kommer endast prövas på det svenska ridsportförbundet och inte på något annat specialförbund. Det hade vart intressant att granska andra ridsportförbund för att jämföra, speciellt Danmarks ridsportförbund efter den uppmärksammade dokumentären ”Operation X: Secrets of the Horse Billionaire”.²

Jag har valt att i uppsatsen analysera tre fall. Det finns bara ett dispositivt tvistemål som har prövats både av SvRf och av allmän domstol, därav har jag valt att ha med detta fall i min uppsats. Det finns dock en del brottsmål som prövats av både SvRF och varit uppe i domstol, jag kommer inte att ta med dessa fallen i sin helhet. De andra fallen jag har valt var händelser som inträffade 2022 i samma landslag, Sveriges Young rider landslag i hoppning. Jag har därför valt att ta med och jämföra dessa fall eftersom de berör fem personer som är i samma åldersgrupp och under samma tidsperiod.

Uppsatsen kommer inte att behandla specifika fall i disciplinnämnden, däremot kommer disciplinnämnden som helhet att undersökas. Uppsatsen kommer inte ta upp skillnader mellan olika länders system för rättssäkerhet i idrott. Uppsatsen kommer endast att ta hänsyn till fem rättssäkerhetsperspektiv. Dessa kommer i sin tur att prövas på SvRF som organisation samt på tre beslut som SvRF har tagit. Andra fri- och rättigheter som hänger ihop med rättssäkerhet i samband med en domstolsprövning är inte ett fokusområde i följande text.

Genom att avgränsa uppsatsen till att endast granska SvRF bevaras uppsatsen syfte så ändamålsenligt som möjligt.

1.4 Metod och material

² Ekström (2023)

Uppsatsen skrivs med användning av den rättsdogmatiska metoden för att besvara syfte och frågeställningar. Den rättsdogmatiska metoden innebär att man systematiskt tolkar gällande rätt för att sedan applicera detta på ett rättsligt problem.³ I denna uppsats handlar det om att se hur olika rättssäkerhetsprinciper appliceras på SvRF som organisation samt i de juridiska beslut som fattats.

Uppsatsen kommer att utreda förhållandet mellan den gällande rätten och rättsprinciperna och de rättsprinciper som används i SvRF. På detta sätt är uppsatsen rättsanalytisk. Den kommer inte uttryckligen, men indirekt, presentera alternativa lösningar till hur SvRF borde vara uppbyggt och fatta sina beslut.⁴

Det material som har använts för att granska rättssäkerheten i SvRF, med beaktande av den valda metodläran, är allmänt accepterade rättskällor, såsom lagstiftning, rättspraxis och den juridiska doktrinen.⁵

För att kunna granska rättssäkerheten på en organisationsnivå krävs förståelse för hur SvRF är uppbyggt och för det har information hämtats från SvRF:s och RF:s hemsidor. Statistik om medlemmar har hämtats från ”idrottsstatistiskt” eftersom den sammanställer statistik från alla specialidrottsförbund och ägs av statligt bolag.

Material som kommer behandlas i denna uppsats är ett dispositivt tvistemål som har tagits upp i allmän domstol, mer specifikt Svea hovrätt. Detta fall har valts eftersom det är det enda fallet som har prövats enligt svenska rättssäkerhetsprincip och enligt SvRF egna regler.

³ Kleineman (2018) s. 21

⁴ Kleineman (2018) s. 36

⁵ Kleineman (2018) s. 21

De andra fallen som har valt ut för uppsatsen är ett fall från det juridiska utskottet, juridiska utskottet presenteras nedan. Jag har valt detta fall dels då det passade bra in för en granskning av rättssäkerheten, dels för att SvRF har tagit bort samtliga fall från juridiska utskottet på deras hemsida men detta fall sparade jag ner på min dator när det kom, vilket gör att det finns det att tillgå i sin helhet och inte endast genom tidningsartiklar. Det sista fallet kom endast som ett beslut och inte som en utredning i vare sig disciplinnämnden eller juridiska utskottet. Fallet valdes då det berör ungdomar i samma landslag som personen som utreddes i det juridiska utskottet, under samma tidsperiod och de fick samma straff. Det är därför ur ett rättssäkerhetsperspektiv intressant att jämföra fallen. För att kunna granska det fallen har det använts tidningsartiklar i brist på material direkt från SvRF eller personerna i fråga. En av tidningsartiklarna är skriven direkt av den berörda ryttaren, vilket gör det till en förstahandskälla trots att den är publicerad som en tidningsartikel. De andra artiklarna innehåller främst förbundets svar från presskonferenser. SvRF tillhandahåller inte något material om dessa händelser på sin hemsida vilket har gjort det nödvändigt att använda andrahandskällor. Tidningsartiklarna kommer från ”Tidningen ridsport” och ”Hippson”, vilket är Sveriges två största ridsports tidningar.

I de fall då personerna har kommenterat fallen på sina sociala medier så har även detta material använts i uppsatsen för att få en så objektiv analys som möjligt.

1.5 Disposition

Uppsatsen inleds med en överblick av vad rättssäkerhetsbegreppet är och hur rättssäkerhet appliceras i en allmän domstol. Det presenteras en del olika principer som tillsammans är grunden för rättssäkerhet.

I nästa del diskuteras SvRF:s organisation och dess olika delar. Även Riksidrottsförbundet (RF) och dess stadga kommer presenteras här.

Därefter presenteras tre beslut som fattats av SvRF och som valts ut för uppsatsen.

Slutligen analyseras det ovannämnda materialet och frågeställningarna besvaras.

2. Rättssäkerhetsbegreppet

2.1 Lagstiftning

Rättssäkerhetsbegreppet saknar en legaldefinition i svensk lagstiftning men förekommer trots det i regeringsformen. I regeringsformen 2 kap. 9–11 §§ återfinns vad som menas med rättssäkerhet. 9 § behandlar rätten att få frihetsberövande och andra tvångsåtgärder prövade i domstol och i 10 § fastslås det hinder för att döma någon till en påföljd utan stöd i lag, både vad som avser gärningar som inte var kriminaliserade vid tillfället då gärningen begicks och påföljder som skulle vara strängare än vad lagen medgav vid gärningstillfället, samt ett hinder mot uttag av skatt och andra statliga avgifter utan stöd i vid relevant tidpunkt gällande föreskrift annat än i vissa undantagsfall. Slutligen anger 2 kap 11 § att en domstol inte får inrättas för ett specifikt mål och att rättegångar ska genomföras rättvist, inom skälig tid. Slutligen anger 11 § att domstolsförhandlingar ska vara offentliga. Offentlighetsprincipen framkommer även i tryckfrihetsförordningen.

Den offentliga verksamheten är något som angår alla medborgare och det är i ett folkstyrt samhälle viktigt att myndighetens verksamhet så långt som möjligt sker i öppna former och under insyn av allmänhet.⁶ Huvudregeln enligt svensk grundlag, tryckfrihetsförordningen 2 kap 1 §, är att alla allmänna handlingar ska vara offentliga och ska då på begäran lämnas ut. En allmän handling är en handling som är inkommen eller upprättad hos en myndighet. Undantaget från handlingsoffentlighet är sekretess och det får enligt tryckfrihetsförordningen 2 kap 2 § endast ske i sju undantagsfall och måste då med stöd i offentlighets och sekretesslagen. Offentlighetsprincipen gäller endast myndigheter och inte privata organisationer.

⁶ Bohlin (2015) s. 15

Dessa principer som gäller för domstolarna som organisation och kommer därför att jämföras med SvRF:s organisation.

Rättssäkerhetsprinciper

För att kunna jämföra rättssäkerheten i SvRF:s beslut med den som används i de allmänna domstolarna har jag i denna uppsats valt att begränsa rättssäkerhetsbegreppet till att omfatta fem separata principer, förutsebarhetsprincipen, likabehandlingsprincipen, legalitetsprincipen samt proportionalitetsprincipen.

Förutsebarhetsprincipen

Förutsebarhetsprincipen bygger på kravet att alla offentliga beslut ska stödjas sig på kända rättsnormer.⁷ Konsekvenserna av ett visst handlande måste kunna förutses. Förutsebarhet är också en förutsättning för att ett straff ska upplevas som legitimt för den enskilda. Ett exempel på när förutsebarheten inte är uppfylld är när det saknas regler, dvs. rättsbrist. Förutsebarhet är extra viktigt när det handlar om myndighetsutövning mot enskilda. Bristande precision i lagar och regler leder till att myndigheterna får för långtgående befogenheter. Precisionen i lagstiftningen tjänar därför rättssäkerheten genom att myndighetsbefogenheterna blir väl avgränsade.⁸

Proportionalitetsprincipen

Proportionalitetsprincipen bygger på tanken att den som har gjort sig skyldig till ett brott ska få ett straff som står i proportion till den brottsliga gärningens allvar. Ytterst bygger den på tanken att man ska få det straffet som anses vara rättvist, den som gjort sig skyldig till brott ska inte ha ett för

⁷ SOU 1993:62, s. 77

⁸ SOU 1993:62, s. 78

hårt straff men inte heller ett för lindrigt.⁹ Proportionalitetsprincipen ska iakttas både när lagstiftningen inför straffskalor och av domstolen när den straffrättsliga reaktionen i det enskilda fallet ska beslutas.¹⁰ I brottmål finns proportionalitetsprincipen lagfäst i 26 kap. 14 a § brottsbalken (BrB). Frågan om proportionalitet ska särskilt beaktas när ett brott kan medföra olika straff, exempelvis när man enligt lag kan döms till antingen fängelse eller böter.¹¹

Likabehandlingsprincipen

Likabehandlingsprincipen anses enligt vissa vara den viktigaste delen av rättsäkerhetsbegreppet.¹² Principen finns med i 1 kap § 9 regeringsformen som statuerar allas likhet inför lagen, vilket innebär att lika fall ska behandlas lika utan personlig hänsyn. I praktiken är inget fall exakt det andra likt men principen innebär att rättstillämparen bör följa enhetliga faktorer och riktlinjer i alla fall av samma kategori.¹³

Legalitetsprincipen

Legalitetsprincipen innebär att man inte kan straffas utan stöd i lag. För att det ska räknas som ett brott måste handlingen motsvara lagens beskrivning av brottet. Lagar som tillkommit efter gärningstillfället kan inte användas till nackdel för den tilltalade.¹⁴ Legalitetsprincipen skapar förutsebarhet och ge möjlighet att kontrollera makten. Legalitetsprincipen kan beskrivas i fyra

⁹ Ågren (2018) s. 18.

¹⁰ Borgeke och Heidenborg (2016) s. 40

¹¹ Borgeke och Heidenborg (2016) s. 40

¹² Tikka (2004) s 658 ff

¹³ SOU 1993:62, s. 78

¹⁴ Perklev (2016) s. 211

delar: föreskriftskravet, retroaktivitetsförbudet, analogiförbudet och obestämdhetsförbudet.¹⁵

Föreskriftskravet beskrivs genom: Nulla poena sine lege, nulla poena sine crimine, nullum crimen sine poena legali. På svenska kan detta uttryckas som, inget straff utan lag, inget straff utan brott, inget brott utan kriminalisering genom lag.¹⁶

Retroaktivitetsförbudet innebär att en straffbestämmelse inte får införas eller tillämpas retroaktivt till nackdel för den tilltalade.¹⁷ Analogiförbudet är en regel som säger att en straffbestämmelse inte får användas till nackdel för den tilltalade utöver det som ordalydelsen tillåter.¹⁸ Obestämdhetsförbudet är en princip som lagstiftaren ska följa och innebär att det ska vara en viss mån av begriplighet i straffbestämmelser.¹⁹

¹⁵ Asp, Jareborg och Ulväng (2013), s.46.

¹⁶ Asp, Jareborg och Ulväng (2013) s.45

¹⁷ Asp, Jareborg och Ulväng (2013) s.45

¹⁸ Strömholm (1996) s.437

¹⁹ Asp (2002) s.272

3. Organisationen

3.1 SvRF:s uppbyggnad

SvRF är ett av totalt 72 nationella specialidrottsförbund som är anslutna till Riksidrottsförbundet (RF). RF har en stadga, reglemente, som alla specialidrottsförbund måste implementera, mer om den nedan. Utöver RF:s stadga har SvRF ett eget tävlingsreglemente (TR). De har även en del andra etiska riktlinjer och policys som medlemmarna förväntas följa, bland annat alkoholpolicy och säkerhetspolicy. Det är totalt 850 föreningar med ungefär 168 000 medlemmar som är anslutna till SvRF.²⁰ Av dessa medlemmar är 92% kvinnor, vilket gör ridsporten till de förbund med näst störst procentuell andel kvinnor, endast cheerleadingförbundet har större andel kvinnor.²¹

Föreningarna bildar tillsammans 19 distrikt som får rösta på förbundsstämman. Förbundsstämman bestämmer vem som får sitta i förbundsstyrelsen (styrelsen). Styrelsen är när förbundsstämman inte är samlad, förbundets beslutande organ och verkar på förbundsstämmans uppdrag. De ansvarar för hur förtroendeorganisationer ska vara organiserade och sektioner, råd och juridiska utskottet är direkt underställda styrelsen.

Dessutom finns det en disciplinnämnd som arbetar självständigt enligt både RF:s och SvRF:s stadga. Disciplinnämnden övertar befogenheten från styrelsen i bestraffningsärenden. Till grund för disciplinnämndens verksamhet ligger RF:s stadgar, SvRF:s stadgar samt TR.

Disciplinnämndens avgöranden från och med 2017 finns publicerade på SvRF:s hemsida. Straffen som kan delas ut i disciplinnämnden är både

²⁰Idrottsstatistik, statistik om medlemmar, kontrollerad den 17 januari 2024
<https://idrottsstatistik.se/foreningsidrott/medlemmar/>

²¹Idrottsstatistik, statistik om medlemmar, kontrollerad den 17 januari 2024
<https://idrottsstatistik.se/foreningsidrott/medlemmar/>

bötesstraff och avstängningar. Disciplinnämndens beslut kan överklagas till Riksidrottsnämnden (RIN).

Disciplinnämnden består av ordförande, vice ordförande samt lägst fem och högst sju övriga ledamöter som väljs av förbundsstämman. Ordföranden och vice ordföranden ska vara lagfarna jurister samt ha domstolserfarenhet och av övriga ledamöter ska minst hälften vara lagfarna jurister.

Den andra juridiska instansen i SvRF är det juridiska utskottet. SvRF är det enda specialidrottsförbundet som har två juridiska instanser.²² Det juridiska utskottet handlägger och beslutar på delegation av SvRF:s styrelse överklagande som inte avser bestraffningsärende, kapitel 15 i RF- stadgan. Det juridiska utskottet utreder frågor av juridisk art som inte är reglerad i RF:s stadgar genom att ta beslut i etiska frågor på uppdrag av SvRF:s ordförande och generalsekreterare. Juridiska utskottet handlägger ofta ärenden för att sedan skicka vidare till exempelvis landslagsledningen för att straffvärdesbedömning. Beslut från det juridiska utskottet kan inte överklagas eftersom det inte är en bestraffningsmyndighet.

Liksom disciplinnämnden så består det juridiska utskottet av en ordförande, vice ordförande samt fem till sju övriga ledamöter. I stället för att ledamöterna väljas ut på stämman, så väljer styrelsen ut ordförande och vice ordförande och sedan beslutar dessa i samråd med styrelsen övriga ledamöter. Det är samma person som är ordförande i både disciplinnämnden och det juridiska utskottet. I fallet från det juridiska utskottet som granskas i uppsatsen så finns en skiljaktig mening, detta kan även förekomma i allmänna domstolar. Den skiljaktiga meningen hänvisade till flertalet avgörande från Högsta domstolen (HD) samt till principen om fri bevisvärdering som används i allmän domstol.²³

²² Förbundsstämmans yttrande över motion D6, kontrollerad den 14 januari 2024

²³ Bilaga C s. 2

Utöver de juridiska två instanser så har också SvRF en tävlingssektion och för landslaget en landslagsledning. När juridiska utskottet kommer med en utredning så kan den komma att skickas över till landslagsledningen för straffvärdesbedömning om straffet rör en person som ingår i landslaget. Det är landslagsledaren som utser vem som får representera Sverige på internationella tävlingar och även stänger av personerna om de inte anses uppfylla lämplighetskraven.

För att kunna tävla i ridsport så krävs det att man är med i en av de lokala föreningarna, att man genom SvRF löser en licens både för hästen och rytturen och att alla över 14 år måste ha ett s.k. grönt kort. Ett grönt kort får man efter en kortare utbildning och prov som handlar om TR. Utbildningen tillhandahålls av SvRF på någon av de lokala klubbarna.²⁴

SvRF är också ansvarig för landets ridskolor, så genom att rida på en ridskola så blir man indirekt medlem i SvRF.²⁵ SvRF utbildar tränare och utfärdar diplomeringar, de håller även utbildningar för domare och andra funktionärer som måste medverka på samtliga tävlingar som anordnas i Sverige. Det är alltså helt omöjligt att hålla på med ridsport i Sverige utan att komma i kontakt med SvRF och de har genom sin omfattande verksamhet monopol på ridsport i Sverige.²⁶

3.2 Ideella föreningar

Både RF och SvRF är ideella föreningar och är därmed inte bundna av samma lagar och principer som myndigheter är. Utöver vissa skatteregler så

²⁴ TR 1, gemensamma bestämmelser, kap 5 Moment 150, 2.1.1

²⁵ Svea hovrätt dom 2022-09-29 i mål T 219-21 s. 2

²⁶ Svea hovrätt dom 2022-09-29 i mål T 219-21 s. 6

finns det nästan ingen lagstiftning om vad en ideell förening är. Däremot finns det rättspraxis om vad som kan räknas till en ideell förening. I praxis har det konstaterats att en ideell förening måste bestå av en styrelse, minst tre personer och ha en skriven stadga. En ideell förening måste dessutom ha ett ideellt ändamål och får inte ha till syfte att främja medlemmarnas ekonomiska intresse genom att driva affärsmässig verksamhet.²⁷ En ideell förening ska ses som ett sorts avtal mellan föreningen och dess medlemmar. Om det inte föreskrivs i stadgarna så är det inte möjligt att begära ut handlingar från en ideell förening. En ideell förening är en privat organisation och omfattas då inte av offentlighetsprincipen i 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), (OSL). Anledningen till att RF och SvRF är ideella föreningar går tillbaka till att Sverige inte har något idrottsdepartement eller särskild idrottsmyndighet. I stället har Sverige ett riksidrottsförbund (RF) som genom lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund fått befogenhet att pröva frågor om fördelning av stadsbidrag till idrottsverksamhet i enlighet med vad regeringen bestämmer.

I en hovrättsdom har det fastslagits att SvRF inte kan betraktas som en rent ideell förening på grund av deras relativt omfattande ekonomiska verksamhet.²⁸ Trots detta är besluten som fattas i SvRF inte alltid offentliga.

3.3 Riksidrottsförbundets stadga

RF som är en ideell förening som består av specialidrottsförbund. Genom att vara medlem i ett specialidrottsförbund så blir man automatiskt ansluten till RF. RF har en egen stadga som alla specialidrottsförbund är skyldiga att implementera för att få bidrag. RF stadgan bestämmer hur specialidrottsförbunden ska vara uppbyggda och ta beslut i juridiska processer. Om det finns bestämmelser i RF:s stadga som strider emot

²⁷ Jfr. RÅ 1988 ref. 20, NJA 1973 s. 341, NJA 1998 s. 293, NJA 2000 s. 365

²⁸ Svea hovrätt dom 2022-09-29 i mål T 219-21 s.6

specialidrottsförbundens regler så gäller alltid RF:s stadgar över specialförbundens.

Alla specialidrottsförbund får lov att lämna över bestraffningsärende till en disciplinnämnd men är enligt 14 kap 8 § inte skyldig till det. Beslut från en bestraffningsmyndighet kan enligt 15 kap 2 § alltid överklagas till riksidrottsnämnden (RIN). Riksidrottsnämnden är idrottens ”högsta domstol”. Till RIN kan du överklaga beslut i bestraffningsärenden och andra beslut tagna i respektive specialidrottsförbund. RIN fungerar också som en andra instans i dopingärenden där Dopingnämnden är första dömande instans. RIN består av en ordförande, vice ordförande samt sex ledamöter. Ledamöterna ska vara lika fördelade mellan könen och mångfald ska eftersträvas.

4. Presentation av fallen

4.1 Fallet om tränaren

I fallet har ”tränaren” som innehar en tränardiplomering från SvRF på sociala medier blivit anklagad för sexuella trakasserier mot sina elever. Mannen har även vid två tillfällen anmälts för vad som enligt den nuvarande lagstiftningen skulle utgöra våldtäkt och sexuellt ofredande, men i båda fallen har förundersökningarna lagts ned. Under 2017 framtogs tränaren sin diplomering med hänvisning till att han inte ansågs vara ett föredöme vad gäller etik och moral. Det gjordes ingen utredning i varken disciplinnämnden eller i juridiska utskottet utan beslutet fattades internt i förbundet och meddelades till tränaren genom ett brev. I brevet så framkom det att tränaren kunde överklaga beslutet till Riksidrottsnämnden (RIN) men när tränaren överklagade beslutet avvisades överklagan på den grunden att han saknade klagorätt.

Tränaren väckte talan i allmän domstol och både tingsrätten och hovrätten kom fram till att SvRF:s beslut var fattat på felaktiga grunder. Tränaren fick tillbaka sin diplomering men hans skadeståndsanspråk nekades.²⁹

SvRF hade framtagit diplomeringen på grunder som endast är hänförligt till kriterier för sökande av diplomering. Tränaren hade alltså inte fått en tränarlicens om han hade ansökt vid tidpunkten som han blev framtagen sin licens men det fanns inga regler som tillät förbundet att dra tillbaka diplomeringen på dessa grunder. Tränaren hade aldrig varit föremål för disciplinär bestraffning av SvRF, RF eller allmän domstol. SvRF varken inledde eller slutförde något disciplinärt förfarande innan diplomeringen framtogs. SvRF utredde således aldrig själva huruvida påståendena om sexuella övergrepp som det skrevs om på Facebook var sanna. Tränaren fick inte heller ta del av omständigheterna som låg till grund för beslutet. Han

²⁹ Svea hovrätt dom 2022-09-29 i mål T 219-21 s. 1

fick alltså ingen information om var, när, hur och mot vem han hade misskött sig.

Tränaren menar att det även är ett materiellt fel, att hans beteende inte strider mot SvRF:s etik och moralföreskrifter. Både tingsrätten och hovrätten kom fram till att beslutet var felaktigt på formella grunder och prövar inte huruvida hans beteende varit moraliskt förkastligt och brutit mot SvRF:s etik och moralregler.³⁰ Tränaren fick efter avgörandet i HovR tillbaka sin diplomerings och arbetar idag fortsatt med att utbilda barn och ungdomar.³¹

Det är enligt rättspraxis inte helt självklart att ett av förbundet meddelat beslut om indragning av diplomerings kan upphävas av domstol genom en materiell prövning av dess riktighet. Däremot saknas det hinder för allmän domstol att i sak överpröva beslutet i formellt hänseende.³²

4.2 Alkoholskandalen

Under sommaren 2022 så stängdes fyra av de fem ungdomsryttare som representerade Sverige under EM i hoppning av från landslagsuppdrag i vardera sex månader på grund av påstådd alkoholkonsumtion. Liksom i fallet ovan så stängdes de fyra ungdomarna som påståtts ha druckit alkohol av utan någon utredning i varken det juridiska utskottet eller i disciplinnämnden. Ungdomarna fick under EM skriva på en ursäkt, vad de bad om ursäkt för var vid tillfället oklart. Vid tillfället då ursäkten skrevs var det enligt en av ryttarna aldrig talan om någon avstängning, tvärt om så sades det att om ursäkten inte skrevs på så skulle hela laget bli hemskickat. När ursäkten skrevs på var klockan 20:30 och de skulle rida första klassen

³⁰ Formella regler är de regler som finns för att de materiella reglerna ska kunna tillämpas. Finner man fel redan på den formella grunden så prövas inte de materiella grunderna. Jfr Mellqvist (2020) s. 28

³¹ Svea hovrätt dom 2022-09-29 i mål T 219-21 s. 1

Hunneberga gård, Instagram, kontrollerad den 14 januari

<https://www.instagram.com/p/C11akrDLsIQ/>

³² NJA 1990 s. 687

nästkommande morgon.³³ En av ryttarna bad om att få reda på exakt vad han hade gjort men fick då som svar att det inte var intressant vem som gjort vad och alla skulle skriva på ursäkten. Om ursäkten inte skulle skrivits på skulle hela laget bli hemskickat. När de skrivit på ursäkten fick ryttarna ett skriftligt löfte om att ursäkten nu var utagerad och att de skulle fokusera på tävlingen. Trots detta fick fyra av fem ryttare ett mejl när de kom från tävlingen om att de var avstängda från landslaget i sex månader. SvRF presenterade ingen utredning till varken de inblandade eller allmänheten men sa i ett pressmeddelande att ungdomarna stängdes av på grund av att deras agerande stred mot alkoholpolicyn som ungdomarna hade godkänt i samband med att de signerat sina landslagsavtal.³⁴ Ungdomarna fick alltså inte veta exakt vad de anklagats för och hade ingen möjlighet att bemöta anklagelserna.

4.3 Sexuella trakasserier mot minderåriga

Den femte ungdomen i landslaget blev däremot avstängd från landslaget något senare än resterande ungdomar och efter att det juridiska utskottet gjort en utredning i fallet. I utredningen konstaterades det att den unga mannen i flertalet fall hade gjort sig skyldig till sexuella trakasserier mot bland annat barn under 15 år.³⁵ I fallet konstaterar det juridiska utskottet att de inte är en allmän domstol men anser att de följer samma krav på rättssäkerhet som i en allmän domstol.³⁶ Ryttaren blev dock polisanmäld för händelserna men enligt ryttaren väcktes aldrig något åtal och han är fortfarande ostraffad.³⁷

³³ Hammarström (2022)

³⁴ Bilaga B s. 1

³⁵ Bilaga A s. 1

³⁶ Bilaga A s.3

³⁷ Lexbase, kontrollerad den 14 januari 2024

https://lexbase.se/personsok?Search%5Bfullname%5D=Philip+Svitzer&Search%5Bpersonal_id%5D=&Search%5Bcity%5D=&=&s=a831f8004eac6a76cfbbbbbdbf4713997

I det juridiska utskottet fick den unge mannen möjlighet att bemöta de anmälningarna som hade inkommit. Anklagelserna bemöttes genom ett juridiskt ombud som hävdade den unge mannens oskuld.³⁸ Trots detta beslutades det att han var skyldig till flertalet fall av sexuella trakasserier, i vissa fall mot barn under 15 år. Eftersom juridiska utskottet inte är en bestraffningsmyndighet så överlämnades påföljdsbestämmelsen till landslagsledningen. Landslagsledningen beslutade att den unge mannen inte fick representera landslaget på sex månader. Han fick alltså precis samma straff som de andra avstängda landslagsryttarna och fick alltså lov att tävla både nationellt och internationellt. I det juridiska utskottet var en av domarna skiljaktig och tyckte att man skulle dra in ryttarens licens för vanliga tävlingar så att han inte kunde tävla på sex månader.³⁹

³⁸ Hammarström (2022)

³⁹ Bilaga C s. 1

5 Diskussion och analys

En allmän domstol är till skillnad från RF och SvRF en myndighet vilket gör att de är skyldiga att följa bland annat offentlighetsprincipen och andra rättssäkerhetsprinciper. De allmänna domstolarnas regelverk är betydligt mer omfattande än det regelverk som SvRF enligt RF är tvungen att implementera. SvRF är trots att det inte är en myndighet eller en allmän domstol ansvarig för 168 000 medlemmar och en hästnäring som enbart i Sverige omsätter 72 miljarder kr varje år. Hästnäringen inklusive dess spridningseffekter tillhandahåller årligen 38 000 helårssysselsättningar.⁴⁰ Efter att tränaren i fallet ovan blev av med sin diplomering räknade han i sitt yrkande med att ha haft över 2,5 miljoner kr i inkomstbortfall under loppet av 2,5 år.⁴¹ Hästnäringen är alltså både viktig på samhällsnivå och på individnivå vilket gör att det är otroligt viktigt att organisationen och juridiken sköts rättssäkert.

För att samhället både utanför och innanför ridsportsvärlden ska vara rättssäkert måste lagar, regler och normer vara förutsägbara. Det betyder till exempel att ingen ska kunna åtalas eller dömas utan tydligt stöd i lagen eller utan tillräcklig bevisning. Rättssäkerhet innebär också att lika fall ska behandlas lika och att alla är jämlika inför lagen oavsett till exempel ursprung eller kön. Detta är idag tyvärr inte en självklarhet i SvRF.

5.1 Utredningar i disciplinnämnden:

SvRF:s disciplinnämnd har i flertalet fall använd praxis från allmän domstol och refererar till allmänna rättsprinciper. I fallet DN 4 2021 så hänvisar disciplinnämnden till svensk rätt när det kommer till preskription.

⁴⁰ Projekt Samhällsekonomiska effekter av hästnäringen (2017)

<https://hastnaringen.se/app/uploads/2018/12/hastnaringen-i-siffror-viktigare-an-du-tror-2018.pdf>

⁴¹ Svea hovrätt dom 2022-09-29 i mål T 219-21 s.4

Disciplinnämnden hänvisar både till legitimitetsprincipen, regeringsformen och Europakonventionen.⁴² Disciplinnämnden har även i mål DN 2 2020 och DN 11:2022 använt principen hellre fria än fälla vilket är en princip som framkommer i svensk praxis genom att beviskravet för brottsmål är ”ställt utom rimligt tvivel”.⁴³ Disciplinnämnden använder alltså svensk rätt och svenska rättsprinciper som utfyllnad vid behov. Däremot har beviskravet utom rimligt tvivel ifrågasatts av andra specialidrottsförbund.

Svenska fotbollsförbundet (SvFF) är liksom SvRF ett specialidrottsförbund som är skyldiga att följa RF:s stadga. Ordförande i SvFF:s disciplinnämnd förklarar skillnaden mellan en allmän domstol och en disciplinnämnd med att det är ett lägre beviskrav i disciplinnämnden. Beviskravet är enligt riksidsrottsnämnden ”sannolikt” i stället för ”utom rimligt tvivel” som det är i allmän domstol.⁴⁴ Detta innebär att man för samma brott kan bli dömd i disciplinnämnden men inte i allmän domstol om beviskraven når upp till sannolikt. En sådan situation uppstod i SvFF då en spelare blev friad för spelfusk och mutbrott i tingsrätten men dömdes trots det till fyra års avstängning av SvFFs disciplinnämnd.⁴⁵

Disciplinnämnden ska arbeta självständigt i förhållande SvRF, precis som att en domstol arbetar självständigt från regeringen. Trots detta är ordförande samma i disciplinnämnden som i juridiska utskottet. Ordförande för juridiska utskottet utses direkt av styrelsen. För att ordföranden i disciplinnämnden skulle vara helt oberoende så hade det krävts att ordföranden inte var aktiv i sporten eller förbundet i övrigt.

⁴² DN 4 2021 s. 2

⁴³ DN 2 2020 s 2

⁴⁴ Grefve (2021) kontrollerad den 10 januari 2024

<https://www.svt.se/sport/fotboll/disciplinnamndens-ordforande-erlend-stevenhaug-gar-emot-det-som-svensk-fotboll-star-for>

⁴⁵ Grefve (2021)

5.2 Juridiska utskottet samt dess inverkan i fallen:

Det juridiska utskottets utredningar tas bort från SvRF:s hemsida varje nytt år och det går inte att begära ut utredningarna i efterhand. Juridiska utskottet arbetar också som en domstol men handlägger inte bestraffningsärende.

Detta innebär att utskottets/dess avgöranden borde utgöra prejudikat. Trots att juridiska utskottet inte är en bestraffningsmyndighet borde de, precis som Trafikverket har rätt att dra in körkort, ha rätt att återkalla tävlingslicenser. Detta tyckte även Göran Starkebo som var skiljaktig i fallet om den unge mannen som hade gjort sig skyldig till sexuella trakasserier mot minderåriga.⁴⁶ Juridiska utskottets utredningar skickas vidare till andra organ i SvRF vilket leder till att straffen kan bli helt olika beroende på vilken sektion som utför straffmätningen. Detta stridet mot förutsebarhetsprincipen eftersom det inte finns en straffskala för förbundet att följa, samma handlandade kan alltså få helt olika konsekvenser beroende på vilket sektion som fattar beslutet. Juridiska utskottets bedömning går inte att överklaga vilket innebär att om juridiska utskottet finner att du har gjort dig skyldig till exempelvis ett moraliskt fel, så finns det ingen möjlighet att få återupprättelse.

I fallet som har presenteras i uppsatsen så skriver det juridiska utskottet att utredningen i domen motsvarade de rättsprinciper som används i allmän domstol.⁴⁷ Ryttaren blev polisanmäld för händelsen men utredningen lades ner, enligt ryttaren på grund av brist på bevis.⁴⁸ Detta stöds av att ryttaren fortfarande är ostraffad.⁴⁹ Åklagaren ansåg alltså inte att materialet som

⁴⁶ Bilaga C sid 1

⁴⁷ Bilaga A sid 3

⁴⁸ Svitzer (2022) kontrollerad 10 januari 2024

<https://www.instagram.com/p/CmMBk1TvQ9A/?hl=en>

⁴⁹ Lexbase, kontrollerad den 14 januari 2024

https://lexbase.se/personsok?Search%5Bfullname%5D=Philip+Svitzer&Search%5Bper_sonal_id%5D=&Search%5Bcity%5D=&_=&s=a831f8004eac6a76cfbbbbbdbf4713997

presenterades i det juridiska utskottet var tillräckligt för att väcka åtal, vilket tyder på att utredningen inte hade lett till en fällande dom i allmän domstol. Att förundersökningen läggs ner betyder dock inte att personen i fråga inte har gjort vad den anmäls för. När en polisanmälan har inkommit är det först upp till åklagare eller polis att bedöma om det finns anledning att tro att brottet har begåtts eller inte. Om åklagaren eller polisen anser att det är troligt att brott har begåtts så inleds en förundersökning.⁵⁰ Förundersökning inleds alltså inte om det inte finns misstanke om brott. När förundersökningen inleds är det sedan en lång väg till åtal och fällande dom. Enligt en undersökning från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) så läggs förundersökningen i sexualbrott oftast ner på grund av att det inte finns tillräckligt med bevisning, de flesta brotten sker i skyddade miljöer där det är ord mot ord. Av alla anmälda sexualbrott läggs 31 % av alla anmälningar ner på grund av otillräcklig bevisning och endast 11 % läggs ner på grund av att det sannolikt inte har hänt.⁵¹ Det är alltså betydligt större sannolikhet att förundersökningen läggs ner på grund av bristande bevisning än att det påstådda brottet faktiskt inte har hänt. Endast 5 % av alla anmälda sexualbrott leder till fällande dom.⁵² Juridiska utskottet hävdar att deras utredning, som ledde till fällande dom skulle motsvara en allmän domstols rättsprinciper. Det kan enkelt motbevisas genom att utredningen lades ner innan åtal väcktes.

5.3 Landslagsledning och dess inblandning i fallen som presenterats:

I svenska landslaget är det inte de som är bäst enligt rankingen eller på en viss tävling som får vara med och representera Sverige på mästerskap eller i nationshoppningar. Landslaget väljs i stället ut av landslagsledaren i respektive disciplin. Detta har lett till flertalet incidenter och skandaler när

⁵⁰ Jfr 23 kap 3 § Rättegångsbalken (RB)

⁵¹ BRÅ (2019) s. 12

⁵² BRÅ (2019) s. 10

ryttare inte har blivit uttagna, trots att de haft bättre resultat under säsongen än de ryttare som valts ut till laget. Under 2017 blev en ung ryttare inte uttagen till EM då hon hade gjort ett inlägg på Instagram med ett språkbruk som inte följde SvRF:s värdegrund.⁵³ Det fanns ingenting i policyn eller i landslagsavtalet som reglerade hur man fick uttrycka sig i sociala medier och det presenterades ingen utredning på vad det var som stred mot värdegrunden. Enligt landslagsledaren så handlade inlägget som kostade henne landslagsplatsen om en person som var högt upp i SvRF och som hade kritiserat den unga ryttarens häst. Landslagsledaren ville efter denna incident begränsa ryttarnas yttrandefrihet genom att inte låta de kritisera förbundet eller andra överordnade offentligt, något sådant förbud har däremot inte införts.

Landslagsledaren som bestämde straffen för ungdomarna som påståtts ha druckit alkohol och ungdomen som enligt juridiska utskottet gjort sig skyldig till sexuella trakasserier mot minderåriga, var även tränare för den sistnämnda.⁵⁴ Det borde inte vara upp till tränaren att fatta beslut gällande sina egna elever då de har ekonomisk vinning av att ha med sina egna elever på mästerskap. Landslagsledaren valde att stränga av alla ungdomar lika länge, trots att det inte fanns någon utredning gällande den påstådda alkoholkonsumtionen. Sexuella trakasserier mot minderåriga bör alltid betraktas som ett mer föraktligt brott än att dricka alkohol. På en presskonferens bemöter SvRF ordförande detta med att det inte finns någon straffskala att följa.⁵⁵ Straffet för ungdomen som gjort sig skyldig till

⁵³ Bark (2017)

https://www.hippson.se/artikelarkivet/hippsonnews/jana-om-regler-for-sociala-medier.htm?fbclid=IwAR0Z-N_2XQBP7rau8iv7JJctcXRv-4xFfe1mtMjfkV_2tKA7LxhXb9zRSK4

⁵⁴ Svitzer (2022) kontrollerad den 10 januari 2024

https://www.instagram.com/p/Cd8mwDPq3bU/?next=%2Fdoribo0217ogi%2F&hl=cs&img_index=1

⁵⁵ Grundberg (2022) kontrollerad den 10 januari 2024

<https://www.hippson.se/artikelarkivet/hippsonnews/svrf-saknar-bestraffningsskala-att-folja.htm>

sexuella trakasserier kom efter avstängningen av den påstådda alkoholkonsumtionen. Landslagsledaren borde därför i det skedet kunna sätta de sexuella övergreppen mot minderåriga i relation till den påstådda alkoholkonsumtionen och dela ut ett hårdare straff.

Enligt proportionalitetsprincipen ska straffet stå i proportion till gärningens förkastlighet. I de ovan redovisade fallen utdela samma straff för alkoholkonsumtion och sexuella övergrepp mot minderåriga. Detta kan inte anses proportionerligt och strider således mot principen.

Enligt proportionalitetsprincipen ska straffet stå i proportion till gärningens förkastlighet. I de ovan redovisade fallen utdelades samma straff för alkoholkonsumtion och sexuella övergrepp mot minderåriga. Detta kan inte anses proportionerligt och strider således mot principen. Det var upp till landslagsledningen att bedöma om det var mer, mindre eller lika förkastligt att begå sexuella trakasserier jämfört med att dricka alkohol, som faktiskt aldrig var utrett. Att den manliga landslagsledaren, tillika tränaren för den anklagade ryttaren bedömde dessa två regelöverträdelser likadant strider inte bara mot proportionalitetsprincip utan är även moraliskt förkastligt.

I landslagsavtalet står att man som ryttare förbinder till att utöver tävlingsregler även följa alkoholpolicyn, ledstjärnor, SvRF:s värdegrund och Code of Conduct. I alkoholpolicyn finns ingen regel om uteslutning ur landslag eller idrottsförbund vid alkoholkonsumtion. I stället fokuserar policyn på att konsumtionen och marknadsföringen av alkohol till ungdomar under idrottsevenemang inte ska främjas.

I policyn ”Trygg idrott” så står det däremot uttryckligen att ett idrottsförbund är ansvarig för personer som de anlitat och alltid kan avsluta ett kontrakt med exempelvis en tränare om den bryter mot dessa grunder. Att utesluta de unga ryttarna för påstådd alkoholkonsumtion strider mot legalitetsprincipen eftersom det inte är tillåtet att dela ut straff utan stöd i lag. Enligt en av ryttarna i laget så fick samtliga ryttare skriva på ursäkten

men det var endast fyra av dem som blev avstängda för alkoholkonsumtion. Det var inte utrett vem som hade gjort vad och det var enligt landslagsledaren inte relevant.⁵⁶ Trots detta så stängdes inte den femte ryttaren av, om alla har signerat ursäkten borde således alla ryttare få samma straff om det inte var utrett vem som gjort vad. Ryttaren som inte stängdes av är den som sedan blev avstängd för sexuella trakasserier och även tränade för landslagsledaren. Detta strider mot likabehandlingsprincipen, om de har skrivit på samma dokument så ska de också ha samma straff. Av ryttarens utsaga så låter det dock som att det inte är utrett vem som har gjort vad och att det då handlar om en kollektiv bestraffning. Kollektiva bestraffningar strider mot den grundläggande principen om att var och en ansvarar för sina egna handlingar. Det strider mot förutsebarhetsprincipen eftersom man inte kan påverka någon annans handlande och därav inte kan förutspå konsekvenserna.

5.2 Fallet om tränaren:

I fallet om tränaren är det inget organ inom SvRF som har gjort någon utredning eller som ensamma står ansvariga för fråntagandet av diplomeringsen. Beslutet kommer från förbundet som helhet och brevet som skickades till tränaren är det undertecknat av ordförande. När fallet om tränaren avgjordes i allmän domstol så konstaterades diverse formella brister i SvRF:s handläggning av ärendet. Tränarens licens framtogs utan någon utredning av vad som hade hänt och utan att det fanns någonting i villkoren för att få inneha en diplomeringsen som sa att SvRF kunde frånta tränaren licensen.

SvRF:s hantering av fallet strider mot legalitetsprincipen eftersom licensen framtogs utan stöd i lag eller annat regelverk. De gjordes ingen utredning i fallet och tränaren fick aldrig reda på när han skulle ha misskött sig, detta strider även mot oskyldighetspresumtionen. I svensk rätt så är man oskyldig till dess att motsatsen är bevisad. I detta fall var tränarens skyldighet varken

⁵⁶ Hammarström (2022)

<https://www.hippson.se/artikelarkivet/hippsonnews/jag-har-utsatts-for-en-orattvis.htm>

utredd eller bevisad. I brottsmål i en allmän domstol så är det upp till åklagaren att presentera bevisning så att skyldigheten uppnår ”utom rimligt tvivel”.⁵⁷ I detta fall lades i stället bevisbörda på tränaren, det framgick inte vad han hade gjort sig skyldig till eller vid vilket tillfälle. Detta innebär att tränaren ålades en bevisbörda som var omöjlig att uppfylla för att försvara sig. Att placera bevisbördan på tränaren strider mot likabehandlingsprincipen. Alla ska i ett demokratiskt samhälle ha rätt att försvara sig och komma med sin åsikt, alla ska ha rätt till en rättvis rättegång.

⁵⁷ NJA 2023 s. 29 I punkt 11

6 Slutsatser

Om man gör en snabb överblick på SvRF ser det ut att vara ett mycket väl fungerande förbund men om man bara skrapar lite på ytan så upptäcker man snabbt stora brister både på organisationsnivå och i de enskilda fallen. Att säga att man har ett självständigt bestraffningsorgan, när man i själva verket har samma ordförande som valt av styrelsen i juridiska utskottet är för mig obegripligt. Vad är meningen med att ha ett självständigt bestraffningsorgan, som ska stå utanför förbundet, när det drivs av samma personer som är med i förbundet? Samma gäller när man skickar över utredningarna för straffvärdesbedömning till landslagsledningen, varför ska man göra utredningar om man kan få samma straff utan? Och varför ska inte de som sägs vara juridiska kunniga fatta beslut om straffet i stället för en landslagsledare utan någon juridisk utbildning?

SvRF borde inte betraktas som en ideell förening. En ideell förening ska inte värna om en ekonomisk vinning för medlemmarna. Givetvis är inte alla medlemmar yrkesverksamma men de ansvarar inte över en helt obetydlig ekonomisk verksamhet. Om de inte hade varit en ideell verksamhet så hade det vart lättare att få insyn i verksamheten och svårare för ledningen att hålla varandra om ryggen. Inför stämman 2023 inkom det 41 motioner, över hälften av dessa handlar om bristerna i arbetet med övergrepp och trakasserier eller om förtroendeklyftan mellan förbundet och medlemmarna.⁵⁸ En av motionerna föreslår att man ska avskaffa juridiska utskottet. Detta tyder på att det är fler som har uppmärksammat bristerna i SvRF:s arbete och slutsatsen i denna uppsats är riktig.

I sina utredningar ges det sken av att SvRF tar hänsyn till rättssäkerhetsprinciper men när besluten sedan fattas i kritiskt läge så saknas det utredningar som motiverar besluten, stöd i lag eller annan författning samt möjlighet till att försvara sig. Beslutsprocessen i SvRF skiljer sig markant från den i allmän domstol. I en allmän domstol tar man hänsyn till

⁵⁸ Svenska Ridsportförbundet, motioner till årsstämman (2023) kontrollerad den 14 januari 2024

både processregler och rättssäkerhetsprinciper. Man skickar inte vidare straffvärdesbedömningen till en annan enhet och det finns möjlighet att överklaga besluten, något som inte alltid är självklart i SvRF. Det är lotteri i SvRF om vilken instans som ska besluta i fallen, det saknas förutsebarhet och proportionalitet i besluten. Det är inte samma beviskrav i SvRF som i allmän domstol. Detta kan förvisso anses rimligt, men endast under förutsättning att det inte samtidigt framställs som att samma rättssäkerhetsprinciper upprätthålls.

För att sammanfatta ovan skriva så har SvRF har på organisationsnivå och i fallen som granskats brutit mot så gott som alla rättssäkerhetsprinciper som finns att tillgå.

Bilaga A

SVENSKA RIDSPORTFÖRBUNDET

Juridiska utskottet (JU), 2022

Protokoll fört vid möte i JU den 15 augusti 2022

Närvarande ledamöter:

Carl-G Leissner, ordförande, Helena Carlsson (deltog digitalt), Marie Hallander Larsson, Henrik Ljungberg, Dan Nordenberg (deltog digitalt), Peter Olsson och Göran Starkebo (deltog digitalt).

Saken

Anmälan om sexuella trakasserier

Anmälld person

Philip Svitzer

Beslut att meddelas den 31 augusti 2021

Svenska Ridsportförbundet beslutar att överlämna saken till ansvariga på SvRFs sportavdelning /landslagsledning för eventuellt vidare åtgärder.

Bakgrund och utredning

Sedan anmälan från Natalie Hellberg inkom den 15 mars 2022 om att hon och några andra yngre kvinnor blivit sexuellt trakasserade av en ryttare som tävlar på hög nivå inom ridsporten har saksomständigheterna, huvudsakligen, genom skriftväxling, utretts.

Utredningen omfattar likartade berättelser från totalt 6 personer, bland dessa även personer under 15 år, om tillvägagångssätt och omständigheter i övrigt, bl.a. sändande av text och bild

av sexuell natur samt uppmaningar till anmälarna att skicka motsvarande bilder tillbaka. Berättelserna stöds av visst bild- och filmmaterial

Den utpekade Philip Svitzer som fått del av såväl skriftväxling som film och bildmaterial har beretts tillfälle att bemöta de anklagelser som riktats mot honom.

Beslutsmotivering

Mellan SvRF och Philip Svitzer, i egenskap av ryttare i hoppningens utvecklingsgrupp har ingåtts avtal vilket närmare framgår av **Bilaga**.

Av avtalet framgår att Philip Svitzer genom att ingå i Svenska Ridsportförbundets landslag är en ambassadör för sporten och att ryttaren därigenom har ett personligt ansvar för vad ryttaren kommunicerar oavsett om det sker i egenskap av landslagsaktiv eller privat. Under rubriken *Ryttarens allmänna ansvar* i avtalet regleras bland annat att ryttaren ska ha kännedom om och agera i enlighet med gällande regelverk såsom exempelvis Svenska Ridsportförbundets värdegrunder och ledstjärnor. Här anges också att om nämnda regler inte följs så kan ryttaren tvingas lämna landslaget.

Av Svenska Ridsportförbundets stadgar 2 kap Allmänna bestämmelser § 15 a, framgår att återkallelse av förtroendeuppdrag kan ske om en person inte kan anses lämplig med hänsyn till ridsportens värdegrund. Rytтарlicens kan återkallas om det är uppenbart att personen med hänsyn till ridsportens värdegrund inte är lämplig att inneha rytтарlicens. Återkallelse kan vara tidsbegränsad.

Svenska Ridsportförbundet upprätthåller av Riksidrottsförbundet antagna Idrottens uppförandekod, anvisning till värdegrund enligt vilken idrottsrörelsen ska vara en plats där alla känner sig trygga och där inga former av sexuella övergrepp är accepterade under några omständigheter. Svenska Ridsportförbundet arbetar målmedvetet och uthålligt med dessa frågor, bl.a. inom ramen för "Trygg i stallet".

Det är uppenbart att ett utåtagerande beteende innefattande kommunikation på sociala medier med text-, bild- och filmmaterial av sexuell natur är olämplig och potentiellt även brottslig, särskilt om sådana handlingar är oönskade av mottagaren och i synnerhet om

sådana handlingar riktas till barn. Bilder och filmer på könsorgan, så kallade "dickpics" är typiskt sett integritetskränkande för mottagaren och ägnade att väcka anstöt. Nu nämnda agerande kan anses vara tecken på bristande etisk kompass, omdöme och är oförenligt med ridsportens värdegrund. Det förtjänar att nämnas att förebilder inom ridsporten har ett betydande ansvar att vara just förebilder, och att av andra uppfattas vara förebilder, inte bara i idrottsliga prestationer utan även i etik och moral.

Philip Svitzer har förnekat att något otillbörligt skett. Han medger vissa omständigheter i saken men förklarar detta med att det skulle ha skett inom ramen för ett ömsesidigt utbyte och med samtycke. Han har även förklarat att vissa bilder kan ha skickats till andra personer såsom ett skämt med övertygelse om att mottagarna förstod den humor med vilka bilderna skickades. I andra fall förnekar Philip Svitzer kännedom om anmälarna, förnekar att han haft kontakt med dem samt har framfört inställningen att underlaget är manipulerat, att vissa av de skickade bilderna inte visar honom och inte heller har sänts av honom. Det förtjänar också att nämnas att Philip Svitzer anfört att en av anmälarna (Natalie Hellberg) bedriver en kampanj mot honom.

Det har i ärendet framförts att Svenska Ridsportförbundets har en särställning, en monopolliknande ställning, inom ridsporten i Sverige. Denna omständighet har sedan lagts till grund för en förväntan om höga krav på rättssäker hantering, bl.a. av nu aktuell anmälan.

Juridiska Utskottet är ett utskott av Svenska Ridsportförbundets styrelse, inte någon domstol. Inom ramen för sin ärendehantering upprätthåller Juridiska Utskottet dock i Sverige normalt rådande krav på rättssäker handläggning jämförbar med vad som förekommer i andra idrottsförbund men även grundläggande krav som upprätthålls inom ramen för myndighetsutövning samt i domstol.

Philip Svitzer har inför beslutet fått del av det fullständiga underlaget för denna prövning och han har beretts möjlighet att inkomma med yttrande liksom egen utredning.

Det råder fri bevisprövning och bevisvärdering. HD har i NJA 2015 s 702 slagit fast att bevisbedömningar ska vara grundade på rationella skäl samt att analysen ska vara objektiv och ske strukturerat så att en omsorgsfull värdering av bevisningen säkerställs.

I sexualmål kan, enligt i allmän domstol fast praxis en, trovärdig berättelse från målsäganden vara tillräckligt för fällande dom, givet att den har stöd från utredningen i övrigt. NJA 2010 s 671, NJA 2009 s 447 I och II m.fl.

I NJA 2010 s 671 har Högsta Domstolen slagit fast vissa kriterier för bedömning av utsagorna. Att en utsaga är KLAR, LÅNG, och DETALJRIK kan ofta vara tecken på att den är sann.

I doktrin förtjänar att framhållas Lena Schelin, *Bevisvärdering av utsagor i brottmål*, (2006 s 403 ff.) vilken på ett pedagogiskt sätt belyser bakomliggande faktorer för det rådande rättsläget.

I NJA 2017 s 316 I, konstaterade Högsta Domstolen i punkt 12 att målsäganden lämnat en lång levande, klar, detaljrik och sammanhängande berättelse. Den innehåller inga motsägelser eller svårförklarliga inslag. De uppgifter som hon har lämnat om händelsen framstår som tillförlitliga. Som stödbevisning fanns ett samtal till, en läkarundersökning samt några vittnesuppgifter av anslutande omständigheter.

I likhet med den bedömning som skett i nu nämnda rättsfall från Högsta Domstolen noterar Juridiska Utskottet att Natalie Hellberg lämnat en detaljrik, klar och sammanhållen redogörelse utan svårförklarliga motsägelser. Hon har även på ett trovärdigt sätt bemött Philip Svitzers invändningar och motargument. Natalie Hellbergs berättelse får stöd från den tekniska bevisningen samt av andra anmälare som lämnat med Natalie Hellbergs redogörelse förenliga berättelser om vad det upplevt. Samtliga anmälare pekar ut Philip Svitzer och tillvägagångssättet har varit likartat oavsett anmälare. Utredningen motsvarar mer än väl vad allmän domstol funnit utgöra full bevisning i sexualmål.

Vid en samlad bedömning finner Juridiska Utskottet det vara styrkt att Philip Svitzer uppträtt olämpligt mot andra utövare inom ridsporten, dessutom mot yngre personer och personer som haft fog se Philip Svitzer som en förebild.

Huruvida bilder och filmer avser Philip Svitzers kroppsdelar eller annan persons är av underordnad betydelse. Av utredningen framgår att Philip Svitzer kommunicerat med andra idrottsutövare och därvid tillställt dessa visst bild- och filmmaterial samt uppmanat mottagarna att sända bilder på sig själva till Philip. Utskottet lämnar de invändningar som Philip framfört utan avseende. Något samtycke från anmälarnas sida har inte visats. Han är övertygad om sin överträdelse och agerande i strid mot förbundets värdegrund.

Givet att Philip Svitzer är en ung utövare av ridsport och att de gärningar som Philip övertygats om kan vara utfall av ungdomligt oförstånd och bristande impuls kontroll med avseende på egen praktisk tillämpning av rådande värdegrund kan det vara tillfyllest med en notering om att hans beteende utgör ett avtalsbrott mot det avtal han ingått med SvRF.

Mot ovanstående bakgrund kommer föreliggande beslut meddelas ansvariga för landslagsledningen för eventuell reaktion.

Skiljaktig

En ledamot i nämnden var skiljaktig i Juridiska Utskottets beslut.

Den skiljaktiga meningen framgår av bilaga till detta beslut. **Bilaga.**

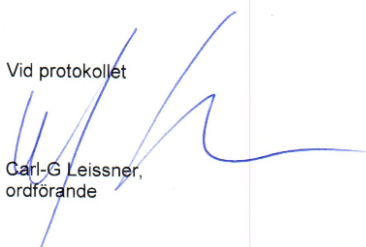
Överklagande

Eftersom Juridiska utskottets beslut inte innebär en bestraffning kan beslutet ej heller överklagas.

Juridiska Utskottet

Svenska Ridsportförbundet

Vid protokollet

Carl-G Leissner,
ordförande

Bilaga B

Avtal mellan Svenska Ridsportförbundet och landslagsryttare 2022

*Bilaga
Ja beslutat 220815
Mikael F. Hinder.*

Avtal mellan

Svenska Ridsportförbundet (SvRF), Ridsportens Hus, 734 94 Strömsholm och

Ryttare Philip Svitzer

Personnummer 020605-0858

Välkommen till hoppningens landslag för young rider!

Svenska Ridsportförbundet är stolt att du är en del av hoppningens landslag och att du representerar oss på internationella tävlingar!

Som representant för svensk ridsport har du som ryttare, såväl som de personer som ingår i ditt team, ansvar för hur de uppfattas av omvärlden både vid träning och tävling, avsatt såväl som uppsatt. Dina hästar ska alltid behandlas på ett korrekt sätt enligt Code of Conduct och SvRFs värdegrunder!

Viktigt att tänka på som ryttare i ett lag

Det är viktigt att din tid som landslagsryttare blir en bra upplevelse. Alla i laget ska arbeta tillsammans för bra resultat. Med laget menar vi ryttare, hästskötare, tränare, ledare och andra viktiga personer som finns med i ditt team. Det är allas ansvar att se till att det blir en bra stämning i laget och att vara lojala och ärliga mot varandra. Det är viktigt att alla känner att man kan säga sin åsikt, att respektera andras åsikter och vara beredd att lyssna. Vi pratar med varandra och inte om varandra.

Ryttarens allmänna ansvar

Ryttaren ska ha kännedom om och agera i enlighet med SvRFs TR I, Gemensamma bestämmelser, TR III hoppning, FEIs General Regulations, FEIs hopp TR, SvRFs och FEIs Antidoping reglemente och WADAs reglemente, SvRFs värdegrunder, Ledstjärnor, alkoholpolicy samt Code of Conduct.

Ryttaren ska delta i av SvRF organiserade träningar och avsatta träffar vilket är viktigt för sammanhållning och laganda. Undantag härifrån kan endast ske efter överenskommelse med landslagsledare.

Ryttaren ska fullfölja deltagande och representera Sverige i de internationella tävlingar ryttaren blivit uttagen till, om inte särskilda skäl föreligger för avanmälan. Ryttaren ska anmäla förhinder till Landslagsledare som ska medge eller avslå beslut. Ryttaren ska följa lagledarens beslut och medverka till god sportslighet och kamratskap.

På EM, NM och Nationshoppningar ska ryttaren använda den officiella utrustningen som SvRF tillhandahåller och känna till och rätta sig efter SvRFs klädpolicy för landslagskläder. Personliga sponsorerlogotyper får inte förekomma på landslagskläder eller hästutrustning på mästerskap och nationshoppningar.

Om ovanstående regler inte följs kan ryttaren tvingas lämna landslaget.

Försäkring

I ryttarens klubbmedlemskap ingår en olycksfallsförsäkring som gäller på tävlingar i Sverige. Då ryttaren blir uttagen till internationella tävlingar utomlands gäller en extra försäkring.

Avtal mellan Svenska Ridsportförbundet och landslagsryttare 2022

Antidopning

Ryttaren/målsman förbinder sig att inte använda dopningspreparat på varken sig själv eller någon av sina hästar och att i alla delar följa SvRFs, Riksidrottsförbundets, FEIs antidopningregler och WADAs regler. Det är ryttarens/målsmans skyldighet att se till att hästkötare och andra personer i teamet runt hästen är informerade om gällande bestämmelser.

Ryttaren/målsman är medveten om att hen på uppmaning från behörig funktionär är skyldig att inställa sig för dopningskontroll och att det är ryttarens/målsmans skyldighet att förvisa sig om ett medicinskt preparat som ryttare eller hästen intar är dopningsklassat eller inte.

Ryttaren ska genomföra utbildningen "Ren Vinnare" som ni hittar på www.renvinnare.se.

Ryttaren ska vid begäran underrätta landslagsveterinär och landslagsledare om vilka medicinska preparat och naturmedel som ryttaren och/eller hästen intar eller har intagit senast åtta (8) veckor innan tävling.

Ryttaren förbinder sig att "Medical book", som finns tillsammans med hästens FEI pass, alltid är korrekt ifyllt efter eventuell behandling av veterinär.

Målsman intygar genom undertecknande av detta avtal att vederbörande är införstådd med antidopingens regler och kan inte i någon situation hävda oförstånd avseende innebörden av antidopingens regelverk.

Hästhälsa

Ryttaren ska regelbundet underrätta landslagsveterinär och landslagsledning om avvikelser vad gäller sina hästars hälsostatus. Den uppföljningsplan som är uppgjord med landslagsledaren ska följas. Ryttare som medvetet undanhåller information kan tvingas att lämna landslagstruppen. Under mästerskap och nationshoppningar ska ryttaren använda den veterinär som är utsedd av landslagsledningen.

Ryttaren ska vid begäran underrätta landslagsveterinär och landslagsledare om vilka medicinska preparat och naturmedel som ryttaren och/eller hästen intar eller har intagit senast åtta (8) veckor innan tävling.

Ryttaren förbinder sig att "Medical book", som finns tillsammans med hästens FEI pass, alltid är korrekt ifyllt efter eventuell behandling av veterinär.

Ersättningar

Ryttare erhåller reseersättning enligt överenskommelse med respektive landslagsledning. Inga eventuella ersättningar utgår för händelser som skett innan avtalet är underskrivet av ryttare, dvs. ersättningar betalas inte retroaktivt (innan avtalet är undertecknat).

Avtalstid

Detta avtal gäller fr.o.m. det datumet avtalet är underskrivet av ryttaren t.o.m. 2022-12-31 och har upprättats i två (2) likalydande exemplar, varav parterna fått var sitt exemplar.

Avtalet signeras digitalt med Visma, i det fall ryttaren är under 18 signeras avtalet av målsman.

Svenska Ridsportförbundets policy för sociala medier

Olika sociala plattformar är utmärkta medier för direkt kommunikation. Vi ser det som mycket positivt att du som aktiv är med och sprider bilden av ridsporten. Du är en viktig ambassadör för vår sport och vi är stolta över ditt kunnande. Men var alltid uppmärksam på att det som publiceras på sociala medier är synligt för många, det kan inte alltid raderas och kan tolkas hur som helst av de som ser det. Den här policyn innehåller riktlinjer för hantering av sociala medier under din tid som landslagsaktiv.

Policyn omfattar

Ledare, ryttare, kuskar och voltigörer inom Svenska Ridsportförbundets landslag.

Du är en ambassadör

Genom att ingå i ett av Svenska Ridsportförbundets landslag och representera Sverige och svensk ridsport är du en ambassadör för sporten. Det du skriver på sociala medier läses av många och är också officiella uttalanden att likställa med en intervju i en tidning eller på radio.

Alla som kommunicerar via sociala medier har ett personligt ansvar för det som publiceras, oavsett om publiceringen sker i egenskap av landslagsaktiv eller privat. Tänk på din image och vilket budskap du vill framföra. Håll ett öga på kommentarerna. Tänk på att det du skriver kan spridas fort.

Var en schysst kollega

Kommunikationen i sociala medier ska ha högt i tak, men personliga påhopp, mobbning, ryktesspridning, spekulationer eller medveten publicering av felaktig information ska inte förekomma. Innan publicering, fråga dig själv om det är något du verkligen vill att dina hästägare, potentiella sponsorer och landslagskollegor ska se.

Vår värdegrund – vi är bäst tillsammans

Som landslagsaktiv förväntas du agera utifrån ridsportens gemensamma värdegrund. Vår värdegrund utgår från allas lika värde och innehåller ledorden äkta hästkraft, gemenskap, öppenhet och trygghet. Med öppenhet menar vi till exempel att vi bemöter varandra med respekt och på lika villkor.

Språk

Använd ett vårdat språk när du skriver på sociala medier och skriv inte i affekt.

Visa respekt och skilj alltid på sak och person. Man behöver inte övertyga sin motpart varje gång. Gör ditt bästa i att vara sansad, engagerad och kunnig.

Publik eller privat

Fundera över om du ska ha en publik eller privat profil i sociala medier. Det kan vara en bra idé att gå igenom då och då vilka vänner/följare du har och om du vill att de fortfarande ska följa dig.

Allt är inte officiellt

Tänk på att inte föregå beslut som ska tas eller har tagits i organisationen. Det kan handla om uttagningar till mästerskap, nya landslagsledare etc.

Avtal mellan Svenska Ridsportförbundet och landslagsryttare 2022

Information och nyheter som rör förbundets verksamhet ska alltid gå den ordinarie vägen via Svenska Ridsportförbundets kansli och www.ridsport.se innan de blir officiella i sociala medier. Vid osäkerhet om en viss information får publiceras – fråga alltid din landslagsledare eller sportchef.

Blev det fel eller ångrar du dig?

Var transparent. Alla kan göra fel. Erkänn de fel som begåtts och förklara varför om så är möjligt. Om du ångrar något du skrivit, agera så snabbt som möjligt för att undvika eventuella konsekvenser.

Krishantering

Om någon form av kris uppstår som rör Svenska Ridsportförbundet eller dess verksamhet – det kan vara allt från olyckor till kritiska debattartiklar – hänvisa gärna till officiell information på Svenska Ridsportförbundets hemsida www.ridsport.se och undvik spekulationer och ryktesspridning.

Kontakt

Du är alltid välkommen att kontakta Svenska Ridsportförbundets kommunikationsavdelning för stöd och hjälp.

[Kontaktuppgifter hittar du HÄR](#)

Klädpolicy Svenska Ridsportförbundet

Att representera Svenska Ridsportförbundet och rida för blågul flagg är ett hedersuppdrag. De tre starka ridsportkronorna och svenska flaggan ska bäras med stolthet och vördnad oavsett om du är ryttare, ledare, hästskötare, förtroendevald eller tjänsteman.

Att vara förbundsklädd innebär också ett ansvar. Vi förutsätter att alla som bär vår logotyp också känner till, och i officiella sammanhang lever upp till, de etiska regler/normer som svensk ridsport står för. Som förbundsklädd ska du alltid uppträda som ett föredöme.

Kläderna och utrustningen i kollektionen är ett bevis på att du som ryttare/kusk/voltigör kommit så långt det går att komma inom svensk ridsport.

Så bärs landslagskollektionen

Landslagskollektionen är exklusivt framtagen till aktiva i alla grenar och ska bäras i samband med mästerskap och nationstävlingar.

Landslagskollektionen ska tillsammans med övriga kläder ge ett välvärdat intryck.

I landslagssammanhang får inga personliga sponsorer exponeras varken på tävlingskläder/utrustning eller kläder utanför banan.

Kollektionen är personlig och får inte blandas med andra profilkläder/sponsorlogotyper. Kollektionen får inte överlåtas till en tredje part.

Avtal mellan Svenska Ridsportförbundet och landslagsryttare 2022

Landslagskollektionen bärs endast av aktiva landslagsryttare/kusk/voltigör. Efter avslutat landslagsuppdrag får kläderna inte bäras i officiella sammanhang. Detta gäller även Swedish Equestrian Team märke på kavaj.

Supporterkläder

Vi har en supporterkollektion som man kan beställa i supportershopen på ridsport.se.
Supporterkollektionen består av både kläder och övriga produkter.

Generellt om sponsorer

Reklamrätten vid internationella tävlingar som VM, EM och Nations Cup tillhör Svenska Ridsportförbundet. Observera att vid OS och Paralympics gäller SOKs kollektion och specifika regler kring kläder och utrustning. När man representerar Sverige på internationella tävlingar har man rätt att exponera den nationella sponsorn samt teamsponsorn på tävlingsarenan samt under prisutdelningen. Ingen annan publicitet eller andra logotyper får exponeras på aktiva, officials, eller hästar inne på tävlingsarenan.
Obs: Tävlingsarena menas alla de platser där ekipaget blir bedömt eller där hästen går igenom en veterinärkontroll.

Nationell sponsor: Folksam, förbundets huvudsponsor, kommer att exponeras på alla landslagskläder samt schabrak, max 200 cm².

Förbundssponsorer: ATG och Saab har exponeringsrätt på landslagskläderna. Granngården för hopplandslaget.

Team sponsor: Animo exponeras på kavaj/frack, max 80 cm².

Leverantör: NeH, kommer att exponeras på landslagskläder, max 3 cm².

Landslagskläder

På samtliga landslagskläder ska Swedish Equestrian Team logo finnas på vänster bröst. På höger bröst ska Folksam broderas och våra förbundssponsorer ATG och Saab ska synas på ärmarna.

Tekniska Kläder

På de tekniska kläderna ska Swedish Equestrian Team logo användas på vänster bröst.
Animo är leverantör och sponsor till Svenska Ridsportförbundet vilket innebär att de får exponeras på höger bröst, max 80 cm². Som grensponsor får Granngården exponeras på höger bröst för hoppningen och Saab för dressyren.

Länkar till dokument:

TR

[TRI Gemensamma](#)

[TR III Hoppning](#)

FEI

[FEI Jumping Rules](#)

[FEI General Regulations](#)

[FEI Clean sport- Humans](#)

[FEI Clean sport- Horses](#)

[Horse Health | FEI](#)

Bilaga C

Sida 1 av 3

Bilaga

JU beslut 22-08-15, Svitzer

Skiljaktig mening - Göran Starkebo

Jag är enig med majoriteten i det fattade beslutet om rekommendation. Härutöver är det min uppfattning att JU även skulle ha fattat beslut innebärande att Svenska Ridsportförbundet återkallar Philip Svitzers ryttarlicens under en tid om 6 mån.

Av Svenska Ridsportförbundets stadgar 2 kap Allmänna bestämmelser § 15 a, framgår att återkallelse av förtroendeuppdrag kan ske om en person inte kan anses lämplig med hänsyn till ridsportens värdegrund. Rytterlicens kan återkallas om det är uppenbart att personen med hänsyn till ridsportens värdegrund inte är lämplig att inneha rytterlicens. Återkallelse kan vara tidsbegränsad.

Svenska Ridsportförbundet upprätthåller av Riksidrottsförbundet antagna Idrottens uppförandekod, anvisning till värdegrund enligt vilken idrottsrörelsen ska vara en plats där alla känner sig trygga och där inga former av sexuella övergrepp är accepterade under några omständigheter. Svenska Ridsportförbundet arbetar målmedvetet och uthålligt med dessa frågor, bl.a. inom ramen för "Trygg i stallet".

Det är uppenbart att ett utåtagerande beteende innefattande kommunikation på sociala medier med text-, bild- och filmmaterial av sexuell natur är olämpligt och potentiellt även brottsligt, i vart fall om sådana handlingar är oönskade av mottagaren och i synnerhet om sådana handlingar riktas till barn. Bilder och filmer på könsorgan, sk "dickpics" är typiskt sett integritetskränkande för mottagaren och ägnade att väcka anstöt. Nu nämnda agerande kan anses vara tecken på bristande etisk kompass och omdöme samt är oförenligt med ridsportens värdegrund. Det förtjänar nämnas att förebilder inom ridsporten har ett betydande ansvar att vara just förebilder, och att av andra uppfattas vara förebilder, inte bara i idrottsliga prestationer utan även i etik och moral.

Philip Svitzer har förnekat att något otillbörligt skett. Han medger vissa omständigheter i sak men förklarar detta med att det skulle ha skett inom ramen för ett ömsesidigt utbyte och med samtycke. Han har även förklarat att vissa bilder kan ha skickats till andra personer såsom ett skämt med övertygelse om att mottagarna förstod den humor med vilka bilderna skickades. I andra fall förnekar Philip Svitzer kännedom om anmälarna, förnekar att han haft kontakt med dem samt har framfört inställningen att underlaget är manipulerat, att vissa av de skickade bilderna inte visar honom och inte heller har sänts av honom. Det förtjänar också nämnas att Philip Svitzer anfört att en av anmälarna (Natalie Hellberg) bedriver en kampanj mot honom.

I Juridiska Utskottets prövning råder fri bevisprövning och bevisvärdering. HD har i NJA 2015 s 702 slagit fast att bevisbedömningar ska vara grundade på rationella skäl samt att analysen ska vara objektiv och ske strukturerat så att en omsorgsfull värdering av bevisningen säkerställs.

I sexualmål kan enligt i allmän domstol fast praxis en trovärdig berättelse från målsäganden vara tillräckligt för fällande dom, givet att den har stöd från utredningen i övrigt. NJA 2010 s 671, NJA 2009 s 447 I och II m.fl. I NJA 2010 s 671 har Högsta Domstolen slagit fast vissa kriterier för bedömning av utsagorna. Att en utsaga är KLAR, LÅNG, och DETALJRIK kan ofta vara tecken på att den är sann. I doktrin förtjänar framhållas Lena Schelin, Bevisvärdering av utsagor i brottmål, (2006 s 403 ff.) vilken på ett pedagogiskt sätt belyser bakomliggande faktorer för det rådande rättsläget. I NJA 2017 s 316 I, konstaterade Högsta Domstolen i punkt 12 att målsäganden lämnat en lång levande, klar, detaljrik och sammanhängande berättelse. Den innehåller inga motsägelser eller svårförklarliga inslag. De uppgifter som hon har lämnat om händelsen framstår som tillförlitliga. Som stödbevisning fanns ett samtal till, en läkarundersökning samt några vittnesuppgifter av anslutande omständigheter.

JU tillämpar samma rättsliga principer. I likhet med den bedömning som skett i nu nämnda rättsfall från Högsta Domstolen noterar Juridiska Utskottet att Natalie Hellberg lämnat en detaljrik, klar och sammanhållen redogörelse utan svårförklarliga motsägelser. Hon har även på ett trovärdigt sätt bemött Philip Svitzers invändningar och motargument. Natalie Hellbergs berättelse får stöd från den tekniska bevisningen samt av andra anmälare som lämnat med Natalie Hellbergs redogörelse förenliga berättelser om vad det upplevt. Samtliga anmälare pekar ut Philip Svitzer och tillvägagångssättet har varit likartat oavsett anmälare. Utredningen motsvarar mer än väl vad allmän domstol funnit utgöra full bevisning i sexualmål.

Vid en samlad bedömning finner Juridiska Utskottet det vara styrkt att Philip Svitzer uppträtt olämpligt mot andra utövare inom ridsporten, dessutom mot yngre personer och personer som haft fog se Philip Svitzer som en förebild. Huruvida bilder och filmer avser Philip Svitzers kroppsdelar eller annan persons är av underordnad betydelse. Av utredningen framgår att Philip Svitzer kommunicerat med andra idrottsutövare och därvid tillställt dessa visst bild- och filmmaterial samt uppmanat mottagarna att sända bilder på sig själva till Philip. Utskottet lämnar de invändningar som Philip framfört utan avseende. Något samtycke från anmälarnas sida har inte visats. Han är övertygad om sin överträdelse och agerande i strid mot förbundets värdegrund.

Det föreligger förutsättningar att återkalla ryttarlicensen och det förtjänar betonas det starka intresse som Svenska Ridsportförbundets värdegrund utgör. Givet att Philip Svitzer är en ännu ung utövare av ridsport och att de gärningar som Philip övertygats om kan vara utfall av ungdomligt oförstånd och bristande impulskontroll med avseende på egen praktisk tillämpning av rådande värdegrund kan det vara tillfyllest med en tidsbegränsad återkallelse om sex månader.

Såvitt avser frågan om återkallelsen kan anses utgöra en bestraffning och om det inom Svenska Ridsportförbundet är Disciplinnämnden som exklusivt äger besluta om sådana anföras följande. Inom Svenska Ridsportförbundet hanterar Disciplinnämnden bestraffningar inom tävlingsverksamheten. Det råder inom Disciplinnämndens verksamhetsområde så korta preskriptionstider att ärenden av nu aktuellt slag i de flesta fall är preskriberade innan

behandling kan ske, vilket i praktiken innebär att effektiv prövning och beivrande av ärenden av detta slag innefattande bestraffning i allt väsentligt är utesluten, och "möjligheten att upprätthålla ovan nämnda intressen starkt begränsade, närmast en chimär.

Samtidigt förhåller det sig så att oaktat att återkallelse av ryttharlicens må vara ett administrativt beslut jämförbart med Transportstyrelsens återkallelse av körkort – sedan domstol dömt innehavaren för sådant brott att återkallelse är befogad – så kan det på goda skäl – främst den ekonomiska betydelsen - anses att återkallelse av ryttharlicens ändå kan utgöra en bestraffning. Enär nu aktuell prövning ligger inom Juridiska Utskottets kompetens föreligger det starka skäl att så skall vara fallet även under sådana förhållanden när beslutet kan anses innefatta bestraffning.

För tillvaratagande av sedvanliga rättssäkerhetsintressen ska därför beslutet förenas med en överklagandemöjlighet till riksdrotsförbundet.

Överröstad i denna fråga är jag i övrigt enig med majoriteten.

Göran Starkebo

Litteraturlista

Tryckta källor:

Offentligt tryck:

Utredningsbetänkande:

SOU 1993:62 Rättssäkerheten vid beskattning

Litteratur:

Asp Petter, 2002, *EU & straffrätten – studier rörande den europeiska integrationens betydelse för den svenska straffrätten*, Iustus, Uppsala [cit. Asp 2002].

Asp, Petter, Ulväng, Magnus och Jareborg, Nils, *Kriminalrättens grunder*, 2 uppl., Iustus, Uppsala 2013. [cit. Asp, Jareborg och Ulväng (2013)].

Bohlin Alf, *Offentlighetsprincipen*, Nordstedts Juridik, 2015 [cit. Bohlin (2015)].

Borgeke, Martin och Heidenborg, Marie, *Att bestämma påföljd för brott*. Tredje uppl., Wolters Kluwer, Stockholm 2016, [cit. Borgeke och Heidenborg (2016)].

Kleineman, Jan: 'Rättsdogmatisk metod' i: Nääv, Maria & Zamboni, Mauro (red.), *Juridisk metodlära*, Andra upplagan, Studentlitteratur, Lund, 2018, s. 21–46. [cit. Kleineman (2018)]

Mellqvist Mikael, 2020, *Processrätt, grunderna för domstolsprocessen*, fjärde upplagan, Iustus, Uppsala. [cit. Mellqvist (2020)]

Strömholm Stig, 1996, *Rätt, Rättskällor och Rättstillämpning- en lärobok i allmän rättslära*, femte upplagan, Norstedts Juridik, Stockholm [cit. Strömholm (1996)]

Ågren Jack, 2018, *Brott och straff : en grundbok i straffrätt*, första upplagan Nordstedts Juridik AB, [cit. Ågren 2018]

Rättsfall:

Högsta domstolen:

NJA 1973 s. 341,

NJA 1990 s. 687

NJA 1998 s. 293

NJA 2000 s. 365

NJA 2023 s. 29

Hovrätterna:

Svea hovrätt dom 2022-09-29 i mål T 219-21 s. 2

SvRF:s Disciplinnämnd:

Disciplinnämndens avgörande DN 2, 2020

Disciplinnämndens avgörande DN 4, 2021

Artiklar (tryckta och elektroniska)

Bark Frida, *Jana om regler för sociala medier: "Mörkrädd när man vill begränsa yttrandefriheten"*, Hippson, 2017-07-28 [cit. Bark (2017)]

https://www.hippson.se/artikelarkivet/hippsonnews/jana-om-regler-for-sociala-medier.htm?fbclid=IwAR0Z-N_2XQBP7rau8iv7JJctcXRv-4xFfe1mtMjfkV_2tKA7LxhXb9zRSK4 (Kontrollerad 2024-01-14)

Brottsförebyggande rådet, *Rapport 2019:9*. [cit. BRÅ (2019)]
https://bra.se/download/18.62c6cfa2166eca5d70e18f68/1615395291012/2019_9_Valdtakt_fran_anmalan_till_dom.pdf (kontrollerad 2024-01-14)

Ekström Cajsa, *Operation X kommer sändas på TV 4*, HippiSon, 2023-11-29 [cit. Ekström (2023)]
<https://www.hippson.se/artikelarkivet/dressyr/operation-x-kommer-sandas-pa-tv4.htm> (kontrollerad 2024-01-14)

Grefve Daniel, *Efter disciplinnämndens dom: Svenska fotbollförbundet vill att Fifa ska stänga av spelarna*, Svt Sport, 2021-09-24 [cit. Grefve 2021]
<https://www.svt.se/sport/fotboll/disciplinnamndens-ordforande-erlend-stevenhaug-gar-emot-det-som-svensk-fotboll-star-for> (kontrollerad 2024-01-14)

Hammarström Ingemar, *Jag har utsatts för orättvis behandling*, HippiSon, 2022-07-27 [cit. Hammarström (2022)]
<https://www.hippson.se/artikelarkivet/hippсонnews/jag-har-utsatts-for-en-orattvis.htm> (Kontrollerad 2024-01-14)

Idrottsstatistik, *statistik om medlemmar*, 2023-12-20 [cit. Idrottsstatistik 2023]
<https://idrottsstatistik.se/foreningsidrott/medlemmar/> (kontrollerad 2024-01-14)

Perklev Anders, *Rätt i tiden*, Svensk Juristtidning 100 år festskrift, 2016 s 210-219 [Perklev (2016)]

Svt sport, *Miljarder till offren i gymnastikskandalen*, 2021-12-13 [cit. Svt sport 2021]

<https://www.svt.se/sport/gymnastik/miljarder-till-offren-i-gymnastikskandalen>(kontrollerad 2024-01-14)

Tikka Kari S., Om principer vid tolkningen av skattelag, Skattenytt, nr 11 2004, s. 656-663 [cit. Tikka (2004)]

Övriga källor:

Hunneberga gård, Instagram, [Cit. Tränarens instagram (2022)]

<https://www.instagram.com/p/C11akrDLsIQ/> (Kontrolleras 2024-01-14)

Förbundsstämmans yttrande över motion D6, [Cit.förbundets yttrande 2022]

<https://ridsport.se/download/18.35a51b94186874a07f96fa95/1677664145272/Yttrande%20D6%20och%20E38.pdf> (Kontrolleras 2024-01-14)

Projekt Samhällsekonomiska effekter av hästnäringen, ett projekt som är finansierat av HNS, Svensk Travsport, LRF Häst, ATG, Västra Götalandsregionen, Svenska Mässan, Högskolan Dalarna samt ett antal offentliga finansiärer som länsstyrelser och regioner. [Cit. Samhällsekonomiska effekter av hästnäringen (2018)]

<https://hastnaringen.se/app/uploads/2018/12/hastnaringen-i-siffror-viktigare-an-du-tror-2018.pdf> (Kontrollerad 2024-01-14)

Lexbase, straffregister på den unge mannen [Cit. Straffregister, Svitser 2024]

https://lexbase.se/personsok?Search%5Bfullname%5D=Philip+Svitzer&Search%5Bpersonal_id%5D=&Search%5Bcity%5D=&_=&s=a831f8004eac6a76cfbbbbbdbf4713997 (kontrollerad 2024-01-14)

Svenska Ridsportförbundet, *motioner till årsstämman*, [Cit. Motioner till årsstämman (2023)]

<https://ridsport.se/om-oss/organisation/forbundsstamma> (kontrollerad 2024-01-14)

Svitzer Philip, instagram inlägg, träning för Henrik Lannér, 2022-05-24

[Svitzer, träning 2022]

https://www.instagram.com/p/Cd8mwDPq3bU/?next=%2Fdoribo0217ogi%2F&hl=cs&img_index=1 (kontrollerad 2024-01-14)

Svitzer Philip, instagram inlägg, inställning till anklagelser om sexuella trakasserier , 2022-12-15 [Svitzer, bemötande 2022]

<https://www.instagram.com/p/CmMBk1TvQ9A/?hl=en>